

Konkurransetilsynet

Sendt på e-post til post@kt.no

Vår referanse:
M 3987391.1

Deres referanse:

Ansvarlig advokat:
Monica Syrdal

Oslo, 14. juni 2023

FORENKLET MELDING AV FORETAKSSAMMENSLUTNING - SOPRA STERIA AS' ERVERV AV MARIN IT AS

1 INNLEDNING OG OPPSUMMERING

Det inngis med dette på vegne av Sopra Steria AS («Sopra Steria» eller «Melder») melding om foretakssammenslutning etter konkurranseloven § 18, første ledd. Meldingen gjelder Sopra Sterias erverv av Marin IT AS («Marin IT»).

Sopra Steria tilbyr flere ulike former for IT-relaterte tjenester, herunder drift og vedlikehold av IT-systemer. Også Marin IT tilbyr drift og vedlikehold av IT-systemer, og det foreligger overlapp mellom foretakenes virksomhet. Marin IT tilbyr i hovedsak sine tjenester til foretak kontrollert av nåværende og tidligere eiere, men slik at en mindre del av selskapets tjenester også utføres for foretak som eierselskapene og deres aksjonærer har relasjoner til. I praksis har salget av Marin IT til Sopra Steria

Sopra Sterias formål med å erverve Marin IT er å

Slik Melder oppfatter det, er vilkårene for å inngi forenklet melding oppfylt. Det vises til at partene i foretakssammenslutningen samlet sett har mindre enn 20 % markedsandel i horisontalt overlappende markeder, jf. meldepliktforskriften § 3 første ledd nr. 3 bokstav b), og partene heller ikke har markedsandeler som overstiger 30% i noen vertikalt berørte markeder. Det vises her til punkt 5 nedenfor.

Slik Melder ser det, har foretakssammenslutningen ingen konkurransebegrensende virkning i noe relevant marked.

2 KONTAKTINFORMASJON

2.1 Melder

Navn: Sopra Steria AS
Org.nr.: 910 909 088
Adresse: Postboks 1172 Sentrum, 0107 Oslo
Kontaktperson: Ronny Jevard
E-postadresse: ronny.jevard@soprasteria.com
Telefonnummer: 22 57 56 00

2.2 Melders representant

Navn: Advokatfirma Hjort DA
Adresse: Postboks 471 Sentrum, 0105 Oslo
Kontaktperson/
Saksansvarlig advokat: Advokat Monica Syrdal
E-postadresse: msy@hjort.no
Telefonnummer: 995 94 995

2.3 Øvrig involvert virksomhet

Navn: Marin IT AS
Org.nr: 994 796 550
Adresse: 5392 Storebø
Kontaktperson: Daglig leder Lillian Bøe Larsen
Telefonnummer: 928 02 749
E-postadresse: lillian.larsen@marinit.no

3 BESKRIVELSE AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

Foretakssammenslutningen består av et erverv fra Sopra Sterias side av alle aksjene i Marin IT.

Bilag 1 Aksjekjøpsavtale av 9. juni 2023

Sopra Steria hadde i 2021 en omsetning i Norge på NOK 3 502 571 000,¹ mens Marin IT hadde en omsetning i 2022 på NOK 134 625 732. Det foreligger følgelig plikt til å melde ervervet til Konkurransetilsynet etter konkurranseloven § 18.

Gjennomføring av ervervet er betinget av at Konkurransetilsynet ikke griper inn mot ervervet, jf. aksjekjøpsavtalen punkt 4.1.7.

4 BESKRIVELSE AV INVOLVERTE FORETAK OG DERES VIRKSOMHETSOMRÅDER

4.1 Sopra Steria

Sopra Steria inngår i Sopra Steria-konsernet. Konsernets morselskap er Sopra Steria Group SA, org.nr. 326 820 065 R.C.S. Annecy (Frankrike). Sopra Steria Group SA er børsnotert i Paris, Frankrike. Konsernet hadde i 2022 en konsernomsetning på omkring Euro 5,101 millioner.²

Konsernet er blant Europas største konsulentvirksomheter innenfor digital transformasjon, programvareutvikling, systemintegrasjon, infrastruktur tjenester, informasjonssikkerhet mv. Hovedkontoret for konsernet skandinaviske virksomhet ligger i Oslo, Norge.

Konsernets norske datterselskap er Sopra Steria. Sopra Steria omsatte i 2021 for NOK 3 502 571 000 med et driftsresultat på NOK 377 966 000 og har ca. 2680 ansatte. Selskapet har hovedkontor i Oslo. I tillegg har Sopra Steria kontorer i Stavanger, Bergen, Drammen og Trondheim.

Bilag 2 Organisasjonskart over konsernet

Sopra Sterias norske kunder er gjerne større, private aktører innen ulike sektorer som blant annet energi, finans og helse samt virksomheter i offentlig sektor.

Sopra Sterias virksomhet i Norge er inndelt i følgende forretningsområder:

- «Applikasjonstjenester» som arbeider med systemutvikling og digitale løsninger,
- «Forretningsrådgivning» som jobber med strategiutvikling og IT-rådgivning, og
- «Digitale Plattformtjenester» som jobber med drift av kunders systemer og infrastruktur.

¹ Sopra Sterias årsrapport og årsregnskap for 2022 er foreløpig ikke ferdigstilt, men ventes klare mot slutten av juni og kan om ønskelig ettersendes.

² Sopra Steria Consolidated Financial Statements, https://www.soprasteria.com/docs/librariesprovider2/sopra-steria-corporate/finance/comptes-consolidés/chapitre5_ssg_urd-2022_2mars_mel_en_.pdf?sfvrsn=96cb9cdc_11

Sopra Sterias overlapp med Marin IT er innen virksomhetsområdet Digitale Plattformtjenester hvor Sopra Steria tilbyr drift av kunders IT-systemer og IT-infrastruktur og tilhørende konsulenttjenester. Omsetningen innen dette virksomhetsområdet utgjorde [REDACTED] i 2021.

4.2 Marin IT

Marin IT er i dag eid av DOF Services AS, DOF Subsea AS og Austevoll Seafood AS. Marin IT drifter disse foretakenes (inkludert datterselskapers) IT-systemer og IT-infrastruktur. Om lag [REDACTED] av Marin ITs omsetning er knyttet til [REDACTED], hvorav omtrent [REDACTED]

Marin ITs kunder driver i hovedsak med virksomhet innen offshore olje- og gasservice samt oppdretts- og sjømatindustri.

Marin IT ble stiftet i 2009 og driver sin virksomhet i hovedsak fra Austevoll og Bergen, men har også en viss virksomhet i Houston (USA), Rio og Macae (Brasil) samt Singapore og Perth (Australia). Dette er en følge av eierselskapene (kundene) har kontorer og annen virksomhet på disse stedene.

Marin IT har 48 ansatte, en omsetning i 2022 på NOK 134 625 732 og et driftsresultat på NOK 6 765 684.

Marin IT har ingen datterselskaper og heller ikke noen mindre eierandeler i andre foretak.

5 MARKEDER

5.1 Overordnet beskrivelse av overlappet mellom partenes virksomhet

5.1.1 Vertikal relasjon

Begge de involverte parter tilbyr drift av IT-systemer og IT-infrastruktur, se nærmere nedenfor.

Partene har imidlertid også en vertikal relasjon i den forstand at Sopra Steria de seneste tre årene har levert rådgivning, prosjektledelse og teknisk bistand i forbindelse med Marin ITs IT-systemer til Marin IT. Omfanget av disse tjenestene har i gjennomsnitt tilsvart tre fulltidsstillinger per år.

Melder antar at disse tjenestene best kan kategoriseres som IT-relaterte rådgivningstjenester. Slike tjenester kan leveres til foretak som selv driver med drift av IT-systemer og IT-infrastruktur, men uten at dette er del av noen nødvendig verdikjede for drift av IT-systemer og IT-infrastruktur. Tilsvarende rådgivningstjenester kan også leveres til andre typer foretak.

Som nærmere omtalt i punkt 5.3.2 nedenfor, har EU-kommisjonen holdt åpent om det skal avgrenses et eget marked for IT-rådgivningstjenester. Basert på Finansavisens oversikt over Norges 500 største IT-selskaper for 2020, var Sopra Sterias markedsandel relatert til de foretak som Finansavisen hadde kategorisert som IT-konsulenter i denne oversikten, i underkant av 15% (av en totalomsetning i denne kategorien på 21,7 mrd. kroner i 2020).³ Reelt antar Melder at Sopra Sterias markedsandel var mindre (og muligens også under [REDACTED] siden det er en rekke foretak som ikke er med i denne oversikten. Selv

³ <https://finansavisen.no/nyheter/teknologi/2021/09/26/7739593/finansavisens-liste-over-norges-500-storste-it-selskaper>

om Finansavisens oversikt snart er 3 år gammel og kategoriseringen som nærmere beskrevet i punkt 5.4.1 og 5.4.2 kan diskuteres, er ikke Melder kjent med noen nyere oversikt over den norske IT-bransjen, herunder aktører som tilbyr IT-relaterte rådgivningstjenester. Etter Melders oppfatning er denne oversikten dermed fortsatt den mest representative oversikten som fins. Melder oppfatter også at den gir et forholdsvis godt bilde også av dagens markedssituasjon, herunder Sopra Sterias markedsandel i markedssegmentet for IT-rådgivning.

Som kjøper av IT-rådgivningstjenester er Marin IT en meget liten aktør, jf. at omfanget av deres innkjøp fra Sopra Steria kun har utgjort [REDACTED] årsverk.

Melder legger derfor til grunn at det for denne meldingens formål ikke er behov for å gjøre nærmere rede for det vertikale overlappet mellom partenes virksomhet, og markedet for IT-relaterte rådgivningstjenester vil ikke bli nærmere behandlet i denne meldingen.

5.1.2 Horisontal relasjon

Som nevnt over, tilbyr både Sopra Steria og Marin IT tjenester knyttet til drift og vedlikehold av IT-systemer. Det foreligger dermed en horisontal overlapp mellom partenes virksomhet. Markedet hvor partene har overlappende virksomhet beskrives nærmere i punkt 5.2 flg.

Selv om Marin IT også har levert tjenester knyttet til drift og vedlikehold av IT-systemer til enkelte andre foretak, består Marin IT virksomhet i all hovedsak i å tilby sine tjenester til foretak kontrollert av eierne. Salget av Marin IT til Sopra Steria har dermed overordnet sett mer preg av «outsourcing» av IT-driften hos DOF Services AS og Austevoll Seafood ASA til Sopra Steria enn et oppkjøp av en konkurrent.

5.2 Horisontalt overlapp - Produktmarked

5.2.1 Overordnet om avgrensning av det relevante produktmarked innen IT-relaterte tjenester

I Kommisjonens praksis er det vist til at det foreligger et marked for IT-tjenester. Begge de involverte foretaks virksomhet inngår i et slik overordnet marked for IT-relaterte tjenester.

Kommisjonen har antydnet, men ikke endelig konkludert med, at dette overordnede markedet kan avgrenses ytterligere etter henholdsvis (i) funksjonalitet og (ii) industriell sektor, jf. sak M.9460 Capgemini/Altran (2019) med videre henvisninger. EU-kommisjonen har etter hva Sopra Steria er kjent med, ikke tatt endelig stilling til hvordan relevante markeder for IT-relaterte tjenester skal avgrenses.

5.2.2 Inndeling basert på sektor

Når det gjelder inndeling basert på sektor, fant EU-kommisjonen som nevnt i sak M.9460 Capgemini/Altran (2019) at det etter forholdene kan være grunn til å avgrense undermarkeder basert på industriell sektor, slik som offentlig sektor, kommunikasjon og media, forsikring mv., men holdt den endelige avgrensingen åpen.⁴

⁴ EU-kommisjonen, sak M.9460 Capgemini/Altran (2019) avsnitt 10.

Marin IT tilbyr sine tjenester til kunder i privat sektor. Foretakets kunder har i praksis vært gass- og oljeserviceforetak og oppdretts- og sjømatforetak som fremhevet over.

Sopra Steria tilbyr sine tjenester både til offentlig og privat sektor.

Sopra Steria har per i dag et mindre antall kunder i oljeservicesektoren og oppdretts- og sjømatsektoren. Slik Sopra Steria ser det, er det imidlertid ikke særlige forhold ved disse sektorene hva gjelder drift og vedlikehold av IT-systemer som tilsier at det er nærliggende å avgrense noe eget marked/er for leveranse av nevnte tjenester til kunder i slike bransjer. Riktignok vil ulike bransjer kunne ha noen bransjespesifikke IT-systemer, og enkelte tilbydere vil av ulike årsaker kunne ha flere kunder og større tilstedeværelse i noen bransjer fremfor andre, men grunnleggende er de tjenestene som etterspørres innenfor drift og vedlikehold av IT systemer de samme og de fleste tilbydere av tjenester innen drift og vedlikehold av IT-systemer tilbyr sine tjenester på tvers av slike bransjer.

5.2.3 Inndeling basert på funksjonalitet

EU-kommisjonen uttalte i sak M.9460 Capgemini/Altran (2019) som nevnt over, også at det kan være grunn til å avgrense undermarkeder basert på funksjonalitet slik som rådgivning, IT-utkontraktering, software support/programvarestøtte og hardware support/produktstøtte.⁵ EU-kommisjonen lot det nevnte sak stå åpent om det var grunnlag for en slik avgrensning, da det ikke fikk avgjørende betydning for Kommisjonens vurdering av saken.

Dersom man i nærværende foretakssammenslutning skulle avgrenset partenes overlappende virksomhet etter slik funksjonalitet som nevnt over, ville den sentrale overlappende virksomheten (dvs. drift og vedlikehold av IT-systemer) gå inn under funksjonaliteten IT-utkontraktering.

Melder finner imidlertid grunn til å fremheve at det ikke er noe klart skille mellom slik utkontraktering og de øvrig angitte funksjonalitetene. Virksomheter som driver med utkontraktering vil typisk også yte IT-rådgivning og/eller programvare-/produktstøtte til kundene i større eller mindre grad. Dette gjelder også Marin IT, men Marin IT har ingen egen avdeling eller ansatte som bare driver med dette. Marin ITs eventuelle IT-rådgivning og/eller programvare-/produktstøtte vil være tett knyttet opp mot selve hovedleveransen til kunden, dvs. drift og vedlikehold av IT-systemer.

Melder finner på dette grunnlag at dersom markedet skal avgrenses etter funksjonalitet, er det naturlig å anse det relevante markedet for Sopra Steria og Marin ITs overlappende tjenester til markedet for IT-utkontraktering.

5.3 Horisontalt overlapp - Geografisk marked

EU-kommisjonen har i tidligere saker vurdert om markedet for IT-tjenester omfatter hele EØS-området eller er nasjonalt i utstrekning, men har ikke endelig konkludert på dette, jf. sak M.9460 Capgemini/Altran (2019) med videre henvisninger.⁶ Kommisjonen uttaler at det vil kunne ha betydning om aktørene i markedet tilbyr tjenester på tvers av landegrensener, og om kundene anser nasjonal tilstedeværelse som avgjørende ved valg av leverandør.

⁵ EU-kommisjonen, sak M.9460 Capgemini/Altran (2019) avsnitt 10.

⁶ EU-kommisjonen, sak M.9460 Capgemini/Altran (2019) avsnitt 24.

Hvorvidt kunder foretrekker norske tilbydere av drift og vedlikehold av sine IT-systemer, vil kunne variere. Språk kan i den forbindelse være en faktor som kan spille inn ved kundenes valg av leverandør. Mange internasjonale leverandører av utkontrakteringstjenester har gjerne lokale salgskontorer som håndterer dialogen med kunden, mens selve tjenesteutføringen er det som regel internasjonale ressurser som står for. Overgangen til skybaserte tjenester har forsterket internasjonaliseringen av dette markedet.

Sopra Steria anser markedet for minst å omfatte EØS-området, men kan ikke se at det er avgjørende for vurdering av transaksjonen å ta stilling til markedets geografiske avgrensning idet partenes markedsandel er svært liten selv for det tilfelle at markedet skulle være nasjonalt. Markedet vil under enhver omstendighet ikke være snevrere enn nasjonalt.

5.4 Horisontalt overlapp - Omsetning og markedsandeler

5.4.1 Markedsandel – overordnet marked for IT-relaterte tjenester

Det foreligger så langt Sopra Steria er kjent med, ingen bransjestatistikk eller oversikt over markedet for IT-utkontraktering der de involverte foretak og deres konkurrenter inngår og som er egnet til å gi et tydelig bilde av markedets størrelse og de involverte foretaks plassering i dette markedet.

Finansavisens oversikt over Norges 500 største IT-selskaper for 2020, målt etter omsetning, kan gi en viss veiledning.⁷ Ifølge Finansavisen hadde Norges 500 største IT-selskaper mer enn 435 milliarder kroner i omsetning i 2020. Sopra Sterias omsetning i 2021 var, som nærmere redegjort for i punkt 4.1 over, på ca. NOK 3,5 milliarder, dvs. under 1 % av den omsetningen Finansavisen hadde identifisert i året før.

Det kan riktignok i denne sammenhengen innvendes at Finansavisens oversikt inneholder en liste over de største aktørene i IT-bransjen i vid forstand. Oversikten omfatter eksempelvis foretak innen betaling, e-handel, telekom mv. som det kan være mindre relevant å ta hensyn til ved vurderingen av konkurransen i det/de markeder Sopra Steria og Marin IT opptre i. På den annen side, mangler oversikten også en rekke andre mindre virksomheter som samlet må antas å ha betydelig omsetning. Partenes markedsandeler i et overordnet marked for IT relaterte tjenester vil derfor, slik Melder ser det, være lavere enn det oversikten isolert kan tilsi.

5.4.2 Markedsandel innen IT- utkontraktering

Finansavisens oversikt har delt aktørene inn i ulike IT-relaterte bransjeområder.

Mange foretak, og særlig de større foretakene, vil i praksis være aktive i flere av Finansavisens ulike bransjeinndelinger, og det er heller ingen klare skiller mellom dem. Sopra Steria er eksempelvis i Finansavisens oversikt tatt med under bransjeområdet «IT-konsulent», mens utkontraktering i form av drift og vedlikehold av IT-systemer passer bedre under bransjebetegnelsen «IT-tjenester». De største konkurrentene av Sopra Sterias virksomhetsområde Digitale Plattformtjenester, herunder TietoEVRY, IBM, CGI, Intility, Cognizant og HCL Technologies, er plassert i bransjen for IT-tjenester. Når det gjelder

⁷ <https://finansavisen.no/nyheter/teknologi/2021/09/26/7739593/finansavisens-liste-over-norges-500-storste-it-selskaper>

å anslå markedsandel for IT-utkontraktering, er det etter melderens oppfatning derfor mest naturlig å ta utgangspunkt i de foretak som er angitt under bransjekategorien «IT- tjenester».

Ved en beregning av Sopra Sterias markedsandel alene blant de aktører som Finansavisen har kategorisert som tilbydere av IT-tjenester i sin oversikt, vil Sopra Sterias markedsandel alene ligge på rundt [REDACTED] (av en totalomsetning i denne kategorien på omtrent 62 mrd. NOK).⁸ Reelt vil markedsandelen være mindre både fordi det vil være en rekke mindre selskaper som ikke er tatt med i Finansavisens oversikt som er aktive i dette markedet og fordi det vil være relevant å ta med aktører som Finansavisen har allokerert til andre bransjekategorier.

5.5 Oppsummering

Slik Melder ser det, er det ikke nødvendig for Konkurransetilsynets behandling av denne meldingen å ta endelig stilling til avgrensningen av det relevante marked, da de involverte foretaks samlede markedsandeler vil være under 20 % uavhengig av om markedet hvor partene har horisontalt overlappende virksomhet ses som et overordnet marked for IT-tjenester eller segmenteres på bakgrunn av funksjonalitet eller tjenesteområder.

Selv under den snevrest tenkelige markedsavgrensningen, dvs. IT-utkontraktering i Norge, vil partene møte sterk konkurranse fra andre aktører. Foretakssammenslutningen antas å ikke ha noen negative konkurransemessige virkninger for de involverte foretakenes konkurrenter, kunder eller leverandører.

En oversikt over partenes respektive fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører innen et eventuelt marked for IT-utkontraktering i Norge følger vedlagt.

Bilag 3 Sopra Sterias 5 viktigste konkurrenter, kunder og leverandører

Bilag 4 Marin ITs 5 viktigste konkurrenter, kunder og leverandører

6 ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP FOR DE INVOLVERTE FORETAKENE OG FORETAK I SAMME KONSERN

Sopra Steria-konsernets årsrapport og årsberetning er tilgjengelig på <https://www.soprasteria.com/investors/financial-publications-reports/financial-reports>.

Sopra Sterias årsberetning og årsregnskap for 2021 er tilgjengelig på: <https://w2.brreg.no/eHandelPortal/ecomsys/velg.jsp?enhetsnr=910909088&action=getList>

Marin ITs årsberetning og årsregnskap vedlegges som bilag 5.

Bilag 5 Marin IT årsberetning og årsregnskap

⁸ Sopra Sterias omsetning er da holdt utenfor siden Sopra Steria i Finansavisens oversikt er tatt med under bransjeområdet «IT-konsulent».

7 AVSLUTNING

Denne meldingen inneholder forretningshemmeligheter som er unntatt taushetsplikt etter offentlighetsloven § 13, jf. forvaltningsloven § 13. Et utkast til en offentlig versjon av meldingen med tilhørende begrunnelse følger vedlagt.

Bilag 6 Offentlig versjon av meldingen

Dersom Konkurransetilsynet har spørsmål i tilknytning til meldingen, ber vi om å bli kontaktet.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet Hjort DA

Monica Syrdal

Partner

msy@hjort.no

BILAG 3

Sopra Sterias 5 viktigste konkurrenter, kunder og leverandører innen IT utkontraktering i Norge.

Konkurrenter	Kunder	Leverandører
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

BILAG 4

Marin ITs 5 viktigste konkurrenter, kunder og leverandører innen IT utkontraktering i Norge.

Konkurrenter	Kunder	Leverandører
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]